



V medvoški tovarni Donit so pripravili razstavo fotografij o zaključni akciji NNNP. Ceprav v neustreznem prostoru je bila razstava ugodno sprejeta, saj so si jo z zanimanjem ogledali številni delavci. (Foto: Andrej Babnik)

### PRIJETNO SREČANJE



V gasilskem domu v Podutiku je bilo srečanje starejših krajanov. Ze tradicionalno srečanje je bilo tokrat v dvorani novega doma, kjer je bila pogostitev in obdaritev, prisotnim pa so pokazali tudi film s slovesnosti ob otvoritvi. (Foto: F. Rozman)

### SREČNO, ZDRAVO 1980 ...!



...je odmevalo v dvorani TVD Partizan (Šercerjev dom) vse popoldne in zvečer 21. decembra lani, ko se je srečalo 243 nad 70 let starih krajanov KS Hinko Smrekar na »tovariškem srečanju« v organizaciji RK Hinko Smrekar.

Dobre želje za leto 1980 so prinašali na srečanje učenci osnovnih šol Zvonka Runka, Riharda Jakopiča in dijaki Železniške šole v svojem kulturnem programu. Za dobro voljo in srbeče pete pa so pridno skrbeli Veseli planšarji Frančka Povšeta.

Na sliki: ples za najstarejše krajanje (Foto: Peter Teichmeister)

## DELEGATSKI ŽAROMET

**Ekonomske stanarine – tik pred vrati**

# Ne samo povišanje...

O ekonomskih stanarinah bomo razpravljali do 10. februarja, ko traja javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine na območju ljubljanskih občin (začela se je 10. januarja) takorekoč vsi.

Ne le zato, ker pogojuje uveljavljanje ekonomskih stanarin povišanje le-teh, pač pa zato, ker zadeva gospodarjenje in vzdrževanje stanovanj in hiš slehernega stanovalca in predstavlja v okviru celote prizadevanj za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva pomemben element. Element, ki bo izkazal ugoden rezultat le, če bomo dodobra domislili vse, kar zajemajo ekonomske stanarine in izkazali aktivnejšo vlogo v okviru hišne samoupravne.

Bistveno pri vsem tem pa je, da bo posej, ob postopnem prehajanju na ekonomske stanarine, ki ga bomo zaključili leta 1985, prav stanovalci tisti, ki bi imel znatno več možnosti upravljati in odločati s sredstvi stanarin. Od njega samega je zato odvisno, ali bo te nove možnosti, ki mu jih zagotavljajo ekonomske stanarine, uspešno izrabil in doprinesel k skrbnejšemu in bolj racionalnemu varovanju oziroma vzdrževanju stanovanjskega fonda v Ljubljani.

### Ne samo povišanje

Marsikdo se bo namrdnil ob predlaganem 24,4-odstotnem povišanju stanarin. Tokrat povsem neupravičeno, saj vsi izračuni potreb investicijskega in tekočega vzdrževanja kot tudi amortizacije kažejo, da sedanja sredstva za to ne zadoščajo. Se zdaleč ne. To je postalo več kot očitno ob pregledu vsakoletnih planov vzdrževanja stanovanj in hiš, ki so jih sestavili in predlagali hišni sveti in zbori stanovalcev in ki so izkazovali dvakratne, trikratne in večje potrebe od realnih oziroma nekajkrat večje od sredstev, zbranih v ta namen.

Prvo povišanje seveda ne bo prineslo takojšnjega učinka. Opredelili smo se namreč za postopen prehod na ekonomske stanarine, ki obeta v letošnjem letu za 24,4 odstotka višje stanarine, do konca 1985. leta pa stanarine, ki bodo znašale 3,24 odstotka od revalorizirane vrednosti stanovanja. To pa pomeni, da bomo ob pripravi srednjeročnega plana stanovanjskega gospodarstva in v skladu z ostalimi družbenimi plani začrtali tudi povišanje stanarin v obdobju od 1981 do 1985 oziroma le-to točneje opredelili v vsakoletnih smernicah planov. Pri čemer ni nujno, da bo povišanje vsako leto prav za 24,4 odstotka, pač pa je možno variiranje te številke. Prav tako pa naj bi ob pripravi srednjeročnih planov dorekli notranjo delitev stanarine, ki terja v primerjavi s sedanjo spremembo.

### Uspešnejše vzdrževalne službe

Vsekakor pa si bomo morali ob uveljavljanju ekonomskih stanarin prizadevati še za delovanje uspešnejših in odgovornejših izvajalcev vseh vzdrževalnih del, saj bo tudi od tega odvisen končni učinek uveljavljanja ekonomskih stanarin. Več sredstev, ki jih bomo namenjali za stanarine, terja tudi več odgovornosti, tako na strani stanovalcev, ki bodo z njimi gospodarili, kot na strani izvajalcev vseh potrebnih del in vseh tistih, na katere »odpade« delček stanarine. Na to ne smemo pozabiti, še toliko bolj, ker vse kaže, da se pomembnosti reorganizacije oziroma ustrežnejše organizacije in dopolnitve vzdrževalnih služb in servisov še nismo povsem ovedli, pa najsi bo v Ljubljani ali številnih drugih mestih Slovenije. Na tem področju smo namreč naredili še premalo, zato bo treba pohiteti.

### Zavarovanje življenjske ravni

Bojazen, ki se kaže nekaterim stanovalcem ob povišanju stanarin, češ da le-te nikakor ne bodo zmogli, ni upravičena. Je pa prisotna nemara le zato, ker mnogi še ne vedo, da nosi osnutek samoupravnega sporazuma, o katerem teče beseda, v sebi tudi jasno določene ukrepe za zavarovanje življenjskega standarda stanovalcev z nizkimi dohodki, potemtakem vseh, ki povišanja stanarin ne bodo zmogli. Tabele kažejo, kolikšen je znosen izdatek za stanarino glede na osebne dohodke in število članov družine. Tu so še določene zahteve, ki opredeljujejo, kdo ima možnost in pravico do delne nadomestitve stanarine in kdo ne. Najvišja nadomestitev stanarine znaša, ne glede na osebni dohodek, 80 odstotkov stanarine, kolikšna pa bo, bo pač treba izračunavati od primera do primera. Vse to pomeni, da bo lahko vsakdo, ki bo to izkazal na osnovi tabele in zadostil drugim pogojem, zapisanim tako v samoupravnem sporazumu kot v veljavnem odloku o delni nadomestitvi stanarin (ki je veljal že zdaj, a so ga stanovalci skorajda prezrli, nemara tudi zaradi nizkih stanarin), zaprosil za delno nadomestitev stanarine. Pri določanju le-te pa naj bi oziroma bo sodelovala tudi skupnost za socialno varstvo.

Pa še na nekaj ne smemo pozabiti, ko razpravljamo o ekonomski stanarini. Na to, da gre za nadaljnje uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, ki smo jih začrtali tako v stališčih, sklepih in priporočilih Skupščine SR Slovenije o le-tem in drugih dokumentih in ki postavljajo v ospredje: da so temeljni nosilci vseh odločitev v stanovanjskem gospodarstvu delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih in delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Marinka Dornik

### BO LJUBLJANA SPET BELA?



Seveda ne le Ljubljana, ampak še marsikatero drugo slovensko in jugoslovansko mesto. Delavci komunalnega podjetja Ljubljana, TOZD Komunalna oprema so namreč 10. januarja pred halo Tivoli pokazali proizvodni program komunalnih vozil. Med temi izdelki sta posebno pozornost vzbudili letošnji novosti, vozilo »Sora«, ki ima nameščeno posebno nihajno ročico, ki smeti stlači, ne pa zmelje, to pa omogoča ponovno sortiranje odpadkov, kar postaja v današnji vse zahtevnejši tehnološki varstva okolja zelo pomembno, in vozilo za pometanje mestnih ulic, ki nastaja v sodelovanju z DR Nemčijo.

(Foto: M. Pirjavec)